

Alberto Griganavičiaus (1934–2015) vaizdo įrašų kolekcija

1. **Monsinjoro A. Svarinsko kalba M. Jurevičiaus laidotuvėse.** Trukmė 23 min. 19 sek., 1999 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Lietuvos pasipriešinimo sovietiniam okupaciniam režimui veikėjo Mečislovo Jurevičiaus (1927 10 29–1999 11 13) laidotuvės. Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedroje šv. mišias aukoja Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Apie M. Jurevičių, taip pat apie tuometinę Lietuvos padėtį kalba kovotojas už Lietuvos laisvę monsinjoras Alfonsas Svarinskas.

2. **Blaivumas – gyvenimo laimė.** Trukmė 22 min. 39 sek., 1999 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, N. Gulbinas, Šiauliai, Lietuva.

Televizijos laida apie žalingą įprotį – alkoholizmą. Tuometinės Šiaulių Lieporių vidurinės mokyklos mokiniai Inga Maišvilaitė, Aivaras Ivaškevičius, Doloresa Burdinaitė, Gintarė Pociūtė, Toma Požeraitė, Šarūnas Budrytis, Viktorija Armalytė atlieka kompoziciją „Valančius už blaivybę“ (mokinius parengė mokytoja Diana Žukauskienė). Apie girtavimą, alkoholio platinimą, reklamą kalba monsinjoras Kleopas Jakaitis, Kovo 11-osios akto signataras Algirdas Endriukaitis, gydytojas Albertas Griganavičius, kunigas P. Dumbliauskas. Moksleivis M. Vilčikauskas pristato Antano Gustaičio eilėraščio „Mums netrūksta idealų“ interpretaciją. Rodomi straipsniai spaudoje, kuriuose atsispindi nusikalstamumas, žalingi įpročiai.

3. **Blaivumas – gyvenimo laimė. Edmundas Dapkevičius.** Trukmė 28 min. 39 sek., 1999 m., spalv., autoriai Albertas Griganavičius, Donatas Pakštys, eiles skaito Olita Dautartaitė, Šiauliai, Lietuva.

Televizijos laida apie gydytoją terapeutą, visuomenės veikėją Edmundą Dapkevičių (1931–1979). Laidoje pasakojama apie E. Dapkevičiaus vaikystę, studijų metus, darbą, visuomeninę veiklą. Prisiminimais apie E. Dapkevičių dalijasi gydytoja Laima Rindzevičienė, profesorius Eduardas Balčytis.

4. **Blaivumas – gyvenimo laimė. Marija Pečkauskaitė.** Trukmė 29 min. 12 sek., 2000 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, smuiku groja Marija Streikutė, Šiauliai, Lietuva.

Docentė Eleonora Eglė Prėskienienė skaito pranešimą „Krikščioniškojo altruizmo ir humanizmo puoselėjimas Marijos Pečkauskaitės veiklos ir kūrybos pagrindu“. Komentuojami dailininkų paveiksai, kuriuose atsispindi M. Pečkauskaitės gyvenamoji aplinka. Pranešimo tema diskutuoja Šiaulių universiteto studentai Gintas Bernotas, Agnė Rekienė, Vitalis Lebedis, Norbertas Einingis, Rita Banytė, Kęstutis Šiušis.

5. **Samariečių stovykla.** Trukmė 4 min. 7 sek., 1997 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Filmuotoje medžiagoje užfiksuota Lietuvos samariečių draugijos Šiaulių skyriaus stovykla (aplinka, stovyklautojai).

6. **Piligriminis žygis į Šiluvą.** Trukmė 1 val. 19 min., 1998 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Kelmė, Tytuvėnai, Šiluva, Lietuva.

1998 m. rugsėjo 6 d. piligriminis žygis į Šiluvą. Žygis pradėtas filmuoti Kelmėje. Kalba Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, profesorius Vytautas Landsbergis, Mario Trematorii (ugniagesys, per 1997 m. balandžio 12 d. kilusį gaisrą išgelbėjęs Turino drobulę, vėliau Italijoje išrinktas Metų žmogumi). Lietuvos sąjūdžio Kelmės rajono tarybos atstovas perskaito Lietuvos Sąjūdžio Kelmės rajono tarybos ir seimelio 1998 m. rugpjūčio 1 d. nutarimą „Dėl tautinės vėliavos Atgimimo aikštėje“.

Tytuvėnuose perskaitytas Jadvygos Gemos Stanelytės laiškas. J. G. Stanelytė buvo viena iš svarbiausių eisenų į Kryžių kalną ir Šiluvą organizatorių. 1980 m. buvo suimta ir nuteista trejiems metams kalėjimo už eisenų į Šiluvą organizavimą. Kalba kunigas Vytautas Balčiūnas, kalėjęs už dalyvavimą eisenoje į Šiluvą.

Šiluvoje mišias aukoja ir pamokslą sako Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Kalba tuometinis Seimo Pirmininkas V. Landsbergis, ugniagesys M. Trematorii.

7. *Blaivumas – gyvenimo laimė. Valančiukai.* Trukmė 22 min. 32 sek., 1999 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Jurij Gimaletdinov, Šiauliai, Lietuva.

Televizijos laida apie valančiukus – jaunąją vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdžio dalį. Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos darbuotoja Romualda Dovydaitienė pasakoja, kodėl subūrė valančiukų kuopelę „Spindulėlis“. Valančiukai pristato savo veiklą. Kalba vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdžio pirmininkas Juozas Kančys, vyr. valančiukų globėjas Petras Plumpa, „Valančiuko“ redaktorius Juozas Jurevičius, krašto apsaugos viceministras Edmundas Simonaitis.

8. *Gedulas ligoninėje.* Trukmė 11 min. 13 sek., 1991 01 16, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Sausio 13-osios aukų pagerbimas Respublikinėje Šiaulių ligoninėje.

9. *50 ir 100 rublių vertės banknotų keitimas.* Trukmė 13 min. 15 sek., 1991 01 24, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

A. Griganavičius filmavo šiauliečius, gražinusius 1961 metų pavyzdžio 50 ir 100 rublių vertės banknotus. 1991 m. sausio mėn. SSRS prezidentas paskelbė įsaką, kad iš apyvartos išimami 50 ir 100 rublių vertės banknotai. Jiems pakeisti buvo duotos trys dienos.

10. *Laidotuvės Rygoje.* Trukmė 20 min. 52 sek., 1991 01 25, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Ryga, Latvija.

Už Latvijos nepriklausomybę kovojusių aukų laidotuvių Rygoje filmuota medžiaga. 1991 m. sausio 17 d. OMON (Sovietų Sąjungos specialiosios paskirties milicijos padalinys) ir iki šiol nenustatyti kariškiai įsiveržė į Latvijos užsienio reikalų ministeriją, nužudė ministeriją saugojusius lojalius Latvijai milicininkus Vladimirą Gumanovičą ir Sergejų Kononenko. Tos pačios dienos vakarą nušautas žinomas kino operatorius Andris Slapinis ir moksleivis Egidijus Riekštis, po kelių valandų mirtinai sužeistas žurnalistas ir operatorius Gvido Zvaigznė.

11. *„Barikadų laikai“ Rygoje.* Trukmė 15 min. 54 sek., 1991 01 25, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Ryga, Latvija.

A. Griganavičius filmavo Rygos miesto vaizdus 1991 m. sausio mėnesį. Užfiksuotos barikados. Latvijoje 1991 metų įvykiai gavo „Barikadų laikų“ pavadinimą. Šiems įvykiams pradžią davė kruvini Sausio 13-osios įvykiai Lietuvoje. 1991 m. sausio 13-osios rytą Latvijos radijas paskelbė apie įvykius prie Vilniaus televizijos bokšto ir Televizijos ir radijo komiteto. Per radiją į Latvijos piliečius kreipėsi Liaudies fronto lyderiai Dainis Yvanas ir Romualdas Rožukas, kviesdami tautą rinktis Domo aikštėje, Rygos centre. Tą pačią dieną pradėjo dygti barikados, latviai nusprendė nepasiduoti ir ginti savo šalies nepriklausomybę, saugoti strateginius objektus. Sausio 14 dieną OMON'as apšaudė barikadų ant dviejų tiltų per Dauguvą statytojus.

Nufilmuotas pokalbis su Latvijos liaudies fronto antruoju pirmininku Romualdu Rožuku.

12. Baltijos keliui – 15. Trukmė 27 min. 31 sek., 2004 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Baltijos kelio 15-ųjų metinių minėjimas. Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio pamokslas Šiaulių katedroje, Prisikėlimo aikštėje pasisako Šiaulių miesto savivaldybės politiniai, visuomenės veikėjai Kazimieras Šavinis (buvęs Šiaulių miesto meras), Kazimieras Alminas ir Šiaulių vyskupas E. Bartulis. Šiauliečiai Baltijos kelią mini dainuodami patriotines dainas.

13. Padėkos ir vilties eisena. Trukmė 53 min. 10 sek., 2004 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Padėkos ir vilties eisena iš Tytuvėnų į Šiluvą. Eisena skirta už Lietuvos laisvę žuvusiems ir kalėjimų bei tremčių kančias kentėjusiems kovotojams pagerbti. Šiauliuose ir Kelmėje vykstančius tradicinius renginius bei padėkos ir vilties eisena koordinuoja Lietuvos Sąjūdžio taryba ir VšĮ „Krikščioniškosios kultūros institutas“.

Sukilėlių kalnelyje (Šiauliai) kalba Nepriklausomybės akto signataras, eisena į Šiluvą koordinatorius Antanas Račas, tarptautinės tradicijų, šeimos ir nuosavybės (Tradition, Family, Property – TFP) gynimo asociacijos delegacijos vadovas Renato Murta de Vasconsales'as. Ištrauka iš Šiaulių katedroje aukotų šventų mišių.

Kelmės Atgimimo aikštėje kalbą sako A. Račas, Kostas Arvasevičius (Kelmės r. meras), Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, dainuoja A. Griganavičius.

Tytuvėnuose sveikinimo žodį taria Vytautas Sėjūnas, kalba vyskupas E. Bartulis, gieda svečiai iš užsienio.

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos gimimo bazilikoje mišias aukoja, pamokslą sako arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

14. Prezidento Valdo Adamkaus vizitas Respublikinėje Šiaulių ligoninėje. Trukmė 27 min. 30 sek., 2004/2005 m.(?), spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Šiaulių ligoninės veiklą pristato tuometinis ligoninės direktorius Petras Simavičius. Prezidentas Valdas Adamkus kalbėjo apie Lietuvos politinę padėtį ir jos daromą įtaką sveikatos apsaugai. A. Griganavičius uždavė klausimą dėl alkoholizmo problemos.

15. XIX vyskupo M. Valančiaus skaitymų konkursas. Trukmė 53 min. 53 sek., 2013 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

2013 m. balandžio 26 dieną Šiaulių moksleivių namuose vyko XIX vyskupo Motiejaus Valančiaus skaitymų konkursas. Jame varžėsi 5–12 klasių moksleiviai. Sveikinimo žodį taria konkurso

pradininkas Albertas Griganavičius. Konkurse dalyvauja „Juventos“ progimnazijos mokinys Domantas Šliauteris, Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos mokinės Justina Pinskiutė-Jasaitė ir Aurelija Kavitova, Šiaulių moksleivių namų mokinė Viktorija Kriauciūnaitė, Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos mokinė Eglė Žilinskaitė, Šiaulių Lieporių gimnazijos mokinė Dovilė Čiapaitė, Šiaulių universiteto gimnazijos mokiniai Tadas Jarošas ir Dominykas Matuzevičius, Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos mokinė Eglė Milinavičiūtė, Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos mokiniai Naubertas Jasinskas ir Adelina Skandelytė.

16. XX vyskupo M. Valančiaus skaitymų konkurso renginys „Žodžio galia“. Trukmė 37 min. 32 sek., 2014 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Filmuotoje medžiagoje užfiksuotas renginys „Žodžio galia“, skirtas XX vyskupo Motiejaus Valančiaus skaitymų konkursui. Renginį veda Armandas Lazdauskas ir Liuda Lazdauskaitė. Muzikinius kūrinius atlieka: Šiaulių 1-osios muzikos mokyklos mokiniai, tenoras Kasparas Damulis, Šiaulių berniukų ir jaunuolių choras „Dagilėlis“.

Kalba vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdžio aktyvistas, Šv. Kazimiero ordino Šiaulių komtūrijos komtūras Kazimieras Alminas. Renginyje dalyvauja skaitovai: Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos mokinė Eglė Šilinskaitė, Šiaulių rajono Naisių mokyklos mokinės Ieva Guntytė ir Lina Timinskaitė, Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos mokinė Justina Pinskiutė, Šiaulių „Juventos“ progimnazijos mokinys Domantas Šliauteris.

17. 100-ųjų M. K. Čiurlionio mirties metinių minėjimas su V. Landsbergiu. Trukmė 57 min. 31 sek., 2011 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Renginys skirtas 100-osioms Mikalojaus Konstantino Čiurlionio (1875–1911) mirties metinėms paminėti Šiaulių kultūros centre. M. K. Čiurlionio kūrybos tyrinėtojas prof. Vytautas Landsbergis pristato jo gyvenimo istoriją, kūrybą, pianinu skambina M. K. Čiurlionio kūrinius.

18. Pirmoji gedulo diena Šiauliuose. Trukmė 1 val. 56 min., 1991 01 13, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Pirmoji gedulo diena prie Šiaulių miesto savivaldybės pastato po 1991 m. sausio 13-osios nakties įvykių. Įrašė matyti susirinkę žmonės, sunkiosiomis transporto priemonėmis užtvertos Šiaulių centrinės miesto gatvės, transliuojamos radijo ir televizijos laidos (V. Landsbergio kalba apie esamą padėtį, išrinktą naują vyriausybę), Tarybos ir miesto mero veikla. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos atstovai kreipiasi į susirinkusius žmones (ragina neiti į darbą, streikuoti). Kalbėjo tuometinis Šiaulių miesto meras Kazimieras Šavinis, tuometinė Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo skyriaus vedėja Giedrė Čepaitienė, sąjūdininkas Algirdas Urbonavičius, Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedros kunigas, Šv. Jurgio bažnyčios vikaras. Eiles skaito aktorė Olita Dautartaitė. Susirinkusieji dainuoja patriotines, lietuvių liaudies dainas, gieda giesmes.

19. Baltijos kelio minėjimas 1991 m. Trukmė 2 min. 50 sek., 1991 08 23, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Lietuva.

1991 m. Baltijos kelio minėjimo, kuriame dalyvavo šiauliečiai, vaizdo įrašas. Susirinkę žmonės dainuoja patriotines dainas, degina laužus.

20. B. Žymantienės knygos „Giminė. Laurinaičiai“ pristatymas. Trukmė 37 min. 6 sek., 2014 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Biografinių apybraižų autorės, pedagogės, Šiaulių krašto žurnalistės Birutės Žymantienės knygos „Giminė. Laurinaičiai“ pristatymas Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Konferencijų salėje. Kalba knygos autorė B. Žymantienė. Knygos ištraukas skaito aktorė Nomeda Bėčiūtė. Sveikinimo žodį taria ir knygą apžvelgia knygos redaktorė Aušrinė Rinkevičienė.

21. Lietuvos atgimimas 1989–1991 m. Trukmė 1 min. 19 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Vaizdo įrašas apie Lietuvos istorinius įvykius 1989–1991 m., susijusius su Atgimimu. Istorinius įvykius apžvelgia Albertas Griganavičius.

22. A. Griganavičiaus 80-ojo jubiliejaus renginys „Reikia tos Lietuvos“. Trukmė 1 val. 5 min., 2014 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Filmuotoje medžiagoje įamžintas Alberto Griganavičiaus 80-ojo jubiliejaus renginys „Reikia tos Lietuvos“, kuris vyko Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje. Aktorė Nomeda Bėčiūtė skaito ištraukas iš A. Griganavičiaus kūrybos. Jubiliejaus proga A. Griganavičių sveikina Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, tuometinis Šiaulių miesto meras Justinas Sartauskas, tuometinis vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdžio pirmininkas dr. Aurelijus Veryga, Respublikinės Šiaulių ligoninės administracija, Lietuvių kalbos draugijos Šiaulių skyriaus pirmininkas Algirdas Malakauskas, Šiaulių trečiojo amžiaus universiteto Humanitarinio fakulteto dekanė prof. dr. Džiuljeta Maskuliūnienė, menotyrininkas Vytenis Rimkus, Lietuvos samariečių bendrijos Šiaulių skyriaus atstovai. Padėkos žodį taria A. Griganavičius. Dainuoja Šiaulių berniukų ir jaunuolių choras „Dagilėlis“.

23. 1991 m. sausio 12-osios mitingas Saulės Laikrodžio aikštėje. Trukmė 1 val. 17 min., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Vaizdo įrašė užfiksuotas 1991 m. sausio 12-osios mitingas Saulės Laikrodžio aikštėje. Kalba Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Šiaulių iniciatyvinės grupės nariai, visuomenės bei politiniai veikėjai: Albertas Griganavičius, Jonas Tručinskas, Kazimieras Šavinis, Vladas Ravka, Vaclovas Vingras, mokytojas Sigitas Stasaitis, karys Viktoras Šukys ir kt. Aktorė Olita Dautartaitė skaito kreipimąsi į Šiauliuose gyvenančius kareivius ir jų šeimas. Susirinkusieji gieda Lietuvos himną, skanduoja žodį „Lietuva“, dainuoja patriotines dainas („Lietuva brangi“, „Palinko liepa šalia kelio“, „Lopšinė gimtinei ir motinai“, „Balnokit, broliai, žirgus“, „Žemėj Lietuvos“), gieda giesmes. Vakare žmonės prie Šiaulių miesto savivaldybės dainuoja patriotines dainas.

24. A. Griganavičiaus kreipimasis į jaunuolius (šauktinius). Trukmė 4 min. 21 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Vaizdo įrašė Albertas Griganavičius kreipiasi į jaunuolius dėl tarnavimo Sovietų Sąjungos armijoje – skatina netarnauti, slėptis nuo privalomosios karo tarnybos.

25. 1991 m. vasario 9 d. referendumas dėl Lietuvos nepriklausomybės. Trukmė 44 min. 10 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Vaizdo įrašas apie 1991 m. referendumą dėl Lietuvos nepriklausomybės (oficialiai „Gyventojų visuotinė apklausa dėl Lietuvos Respublikos nepriklausomybės“). Tai buvo pirmasis referendumas Lietuvos istorijoje. Referendumo klausimas „Ar jūs už tai, kad Lietuvos valstybė būtų nepriklausoma demokratinė respublika?“. Vaizdo įrašė užfiksuotos rinkimų apygardos, rinkėjai. Rinkėjai kalba apie Lietuvos nepriklausomybę, laisvę (monsinjoras Kleopas Jakaitis ir kt.). Apygardos pirmininko Arvydo Vanago interviu apie rinkimų eigą. Rinkimų metu apygardoje Mokytojų namų folkloro ansamblis dainuoja lietuvių liaudies dainas. Rinkiminių biuletenių skaičiavimas, diskusijos dėl balsavimo biuletenių galiojimo, rinkimų komisijos darbas.

26. Europos šalių parlamentarai Šiauliuose minint Molotovo-Ribentropo paktą. Trukmė 16 min. 2 sek., 1991 08 22, spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Europos šalių parlamentarų vizitas Šiauliuose minint Molotovo-Ribentropo paktą. Prie Latvijos–Lietuvos sienos Šiaulių miesto ir rajono bei Joniškio vadovai sutiko atvykstančius Europos šalių parlamentarus. Kalba tuometinis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Gediminas Šerkšnys. Latviai, estai, Skandinavijos šalių, Belgijos, Čekijos, Slovakijos, Lenkijos, Rumunijos, JAV šalių parlamentarai aplankė Kryžių kalną. Šv. Ignaco bažnyčios rektorius Stanislovas Kazėnas trumpai papasakoja svečiams kalno istoriją. Saulės Laikrodžio aikštėje vyko renginys Molotovo-Ribentropo paktą, Baltijos kelio minėjimui. Pasisako svečias iš Belgijos, tuometinis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Vladas Ravka, A. Griganavičius ir kt.

27. Baltijos kelio minėjimas 1991 m. Trukmė 12 min. 3 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Lietuva.

1991 m. Baltijos kelio minėjimo, kuriame dalyvavo šiauliečiai, vaizdo įrašas. Susirinkę žmonės krauna laužus, dainuoja patriotines dainas, degina laužus, gieda Lietuvos himną. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Vladas Ravka deklamuoja eiles.

28. Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos Šiaulių skyriaus vėliavos šventinimas. Trukmė 7 min. 53 sek., 2002 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Šiaulių katedroje vyko Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos Šiaulių skyriaus vėliavos šventinimas.

29. „Pergalės“ paminklo išmontavimas Šiaulių centrinėje aikštėje. Trukmė 5 min. 59 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Vaizdo įrašė užfiksuotas paminklo sovietų kariams išmontavimas Šiaulių miesto centrinėje aikštėje. Paminklas buvo atidengtas 1947 m. vasario 23 d. sovietų kariams (skulptorius Aleksandras Penkovas, architektas Jonas Kumpis). Paminklas vaizdavo karį su automatu, žvelgiantį į miestą nuo aukšto postamento. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, sovietinės ideologijos simboliai buvo panaikinti.

30. Mitingas dėl 1991 m. rugpjūčio mėnesio pučo Maskvoje. Trukmė 45 min. 33 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Sąjūdiečių sušauktas mitingas prie Šiaulių miesto savivaldybės pastato dėl iškilusio pavojaus Lietuvai, kurį sukėlė pučas Maskvoje¹. Kalba sąjūdietis Algirdas Urbonavičius, tuometinis Šiaulių miesto tarybos pirmininko pavaduotojas Mindaugas Končius, meras Kazimieras Šavinis, Albertas Griganavičius, Kazimieras Alminas, Vladas Ravka ir kt.

31. Šiaulių sąjūdiečių susirinkimas. Trukmė 37 min. 57 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Šiaulių Sąjūdžio narių susirinkimo vaizdo įrašas. Surinkimo metu aptariami budėjimo Sąjūdžio būstinėje, Vilniuje (buvo nerimauta dėl susiklosčiusios padėties Lietuvoje, kurią sukėlė pučas Maskvoje), leidinio „Krivulė“ redaktoriaus bei redakcijos ir rugpjūčio 22–23 dienos renginių (Europos šalių parlamentarų vizito Šiauliuose, Baltijos kelio minėjimo) klausimai. Susirinkimą moderuoja Algirdas Urbonavičius, dalyvauja Irena Vasinauskaitė, Kazimieras Alminas ir kt. Susirinkimo metu žiūrėta televizijos laida, kurioje dalyvavo I. Vasinauskaitė.

32. Vasario 16-osios minėjimas Šiaulių ligoninėje. Trukmė 1 val. 1 min., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas Respublikinėje Šiaulių ligoninėje. Renginio metu folkloro ansamblis dainuoja lietuvių liaudies dainas, kalba gydytojas dr. Henrikas Surgailis (apie save ir darbą ligoninėje), nežinomas gydytojas (apie Lietuvos nepriklausomybės reikšmę), eiles deklamuoja aktorė Olita Dautartaitė.

33. Vasario 16-osios minėjimas Šiauliuose. Trukmė 30 min. 40 sek., 1991 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas Šiaulių mieste. Vėliavos iškėlimas vandentiekio bokšte, Šiaulių miesto vaizdai iš bokšto. Žmonių procesija su vėliavomis, vainikais iš Šv. Petro ir Pauliaus katedros per bulvarą į Sukilėlių kalnelį. Sukilėlių kalnelyje susirinkę žmonės gieda Lietuvos himną, dainuoja patriotines dainas, kalba Vytenis Rimkus, Kazimieras Alminas.

34. Antano Krištopaičio knygos „Į vieną gyvenimą netelpantis“ pristatymas. Trukmė 40 min. 44 sek., 2011 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Šiaulių miesto garbės piliečio, dailininko, kraštotyrininko Antano Krištopaičio (1921–2011) 90-ojo jubiliejaus minėjimas ir knygos „Į vieną gyvenimą netelpantis“ iš serijos „Šiaulių garbės piliečiai“ pristatymas Šiaulių miesto savivaldybės Tarybos posėdžių salėje. Kalba menotyrininkas Vytenis Rimkus (knygos įvadinio straipsnio autorius), Ričardas Jakutis (knygos sudarytojas), Regina Petkevičienė (knygos redaktorė), Šiaulių miesto garbės pilietė Jūra Daulenskienė, Šiaulių miesto garbės pilietis Zenonas Sabalys, dailininkas Arūnas Vasiliauskas. Muzikinius kūrinius atlieka smuikininkė Gintė Grigaitytė, Vanda Sukarevičienė.

35. Stasio Šalkauskio premijos teikimas A. Sverdiolui. Trukmė 1 val. 32 min., 2011 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

¹Rugpjūčio pučas (1991 08 19–21), bandymas įvykdyti valstybės perversmą SSRS. Prieiga per internetą:

<https://www.vle.lt/straipsnis/rugpjucio-pucas/>, žiūrėta 2021 03 01.

Stasio Šalkauskio premijos teikimo šventė Šiaulių „Aušros“ muziejaus Chaimo Frenkelio viloje. Renginį veda Nijolė Saimininkienė. Renginyje dalyvauja Julius Šalkauskas (laureatas) su žmona Ritone, Vytenis Rimkus (laureatas), Gražbylė Venclauskaitė (1-oji Šiaulių miesto garbės pilietė), architektė Apolonija Nistelienė, Alfredas Šimkus, Vaclovas Vingras, 2011 m. laureatas prof. Arūnas Sverdiolas.

Kalba tuometinis Lietuvos kultūros fondo valdybos pirmininkas H. Smilgys (apie S. Šalkauskio premiją). Filosofas dr. Vaclovas Bagdonavičius pristato A. Sverdiolo kūrybinę biografiją. Įteikiama premija, laureatas pasirašo knygoje. Kunigas generalvikaras Saulius Matulis sveikina A. Sverdiolą. Kalba laureatas A. Sverdiolas. Sveikinimo žodį taria J. Šalkauskas, Naglis Kardelis, V. Rimkus, A. Nistelienė (dalijasi prisiminimais apie pirmą viešą S. Šalkauskio paminėjimą 1986 m., kalba apie mozaiką), tuometinis „Žiemgalos“ kraštiečių draugijos viceprezidentas A. Šimkus.

Muzikinius kūrinius atlieka Sauliaus Sondeckio menų mokyklos mokinė, Šiaulių 1-osios muzikos mokyklos smuikininkių ansamblis, Vanda Sukarevičienė.

36. Šv. Kazimiero dienos šventinis renginys. Trukmė 40 min. 48 sek., 2014 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Šv. Kazimiero dienos šventinis renginys Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje. Jame pirmą kartą įteiktas Šv. Kazimiero ordino Lelijos garbės ženklas. Pirmuoju skulptoriaus Henriko Orakausko sukurtu apdovanojimu įvertintas Šiaulių berniukų ir jaunuolių choro „Dagilėlis“ vadovas Remigijus Adomaitis. Renginį veda aktorius Vladas Baranauskas (pasakoja apie Kazimierines, apie šv. Kazimierą). Pasisako Šv. Kazimiero ordino Šiaulių apskrities komtūras Kazimieras Alminas, Šiaulių pramonės ir amatų rūmų direktorius Alfredas Jonuška.

Muzikinius kūrinius atlieka Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos akordeonininkų orkestras, Šiaulių pučiamųjų orkestras, Šiaulių berniukų ir jaunuolių choras „Dagilėlis“, šoka šokių ansamblis „Želmenėliai“.

37. Sajūdžio 20-mečio minėjimas Šiaulių „Aušros“ muziejuje. Trukmė 40 min. 48 sek., 2008 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Šiaulių „Aušros“ muziejaus Aušros alėjos rūmuose parodos „Šaukiu aš tautą...“ atidarymas. Paroda skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 90-osioms ir Sajūdžio 20-osioms metinėms. Renginį veda muziejaus darbuotoja Birutė Lukošiuotė, žodį taria muziejaus direktoriaus pavaduotoja Virginija Šiukščienė. Prisiminimais apie Sąjūdį dalijasi Virgilijus Kačinskas, Vanda Rakauskaitė, Kazimieras Alminas, Egidijus Vareikis, Olita Dautartaitė. Istorikas Arūnas Gumuliauskas apžvelgia Sąjūdžio istoriją Šiauliuose (apie pirmuosius laisvuosius rinkimus Šiauliuose).

38. Sajūdžio 20-mečio minėjimas Šiaulių dramos teatre. Trukmė 1 val. 13 min., 2008 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 20-mečio minėjimo koncertinė programa Šiaulių dramos teatre. Renginį veda aktorė Silva Povilaitytė ir Rimas Marcinkus. Kalba Virgilijus Kačinskas (Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras), Arūnas Gumuliauskas (istorikas), Zigmas Vaišvila (Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras), Kazimieras Alminas (Šiaulių miesto Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys), Gytis Padegimas (Sąjūdžio Seimo narys). Muzikinius kūrinius atlieka Šiaulių

berniukų ir jaunuolių choras „Dagilėlis“, Šiaulių miesto kultūros centro vaikų vokalo studija „Rokoko“ ir kt.

39. Stasio Šalkauskio premijos teikimas L. Klimkai. Trukmė 21 min. 19 sek., 2008 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Šiauliai, Lietuva.

Stasio Šalkauskio premijos teikimo šventė Šiaulių „Aušros“ muziejaus Chaimo Frenkelio viloje. Renginį veda Nijolė Saimininkienė. S. Šalkauskio premija įteikta etnologui, istorikui prof. dr. Libertui Klimkai. Kalba tuometinis Lietuvos kultūros fondo valdybos pirmininkas H. Smilgys (apie S. Šalkauskio premiją). Julius Šalkauskas pristato laureatą. Muzikinius kūrinius atlieka akordeonininkas Tadas Motiečius, Vanda Sukarevičienė.

40. XV tradicinė moksleivių M. Valančiaus raštų meninio skaitymo šventė Nasrėnuose. Trukmė 21 min. 19 sek., 2008 m., spalv., autorius Albertas Griganavičius, Nasrėnai, Lietuva.

Tradicinė moksleivių vyskupo Motiejaus Valančiaus raštų meninio skaitymo XI šventė M. Valančiaus gimtinės muziejuje. Dalyvauja skaitovai iš Kūlpėnų, Šiūparių, Varnių, Mosėdžio mokyklų. Žodį taria Valdemaras Vaičekauskas, Albertas Griganavičius. Pasirodo Mosėdžio Valančiukų kuopa, Kūlpėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinės mokyklos muzikantai ir dainininkai, Mosėdžio gimnazijos mažieji šokėjai, akordeonininkai, mergaičių ansamblis.